

Protocol informatieverstrekking gescheiden ouders, versie 1.0, 1-1-2019

Inleiding

Voor de begeleiding van de leerling is het van belang dat school op de hoogte is van de gezinssituatie van de leerling.

Dit protocol is ontwikkeld met als doel dat de school over actuele informatie beschikt en op de hoogte is van de afspraken die gemaakt zijn met de ouders/verzorgers.

Dit protocol:

- legt uit wie voor de wet de ouder van een leerling is, wat ouderlijk gezag is en de definitie van echtscheiding.
- formuleert een aantal richtlijnen waar personeel van de school zich aan zal houden, ter voorkoming van misverstanden.
- beschrijft de wettelijke verplichtingen van personeel van de school omtrent de informatievoorziening aan ouders.

Definities

Wie zijn de ouders van een leerling?

In dit protocol wordt over ouders gesproken die volgens de wet vader of moeder zijn.

De moeder van de leerling is de vrouw:

- uit wie de leerling is geboren;
- die de leerling heeft geadopteerd.

De vader is:

- de man die met de moeder getrouwd was (is) toen de leerling geboren was (is);
- de man die de leerling heeft erkend of geadopteerd;
- de man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.

Wat is ouderlijk gezag?

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Meestal hebben de ouders samen het gezag: ouderlijk gezag. Het ouderlijk gezag omvat de plicht en het recht om het kind te verzorgen en op te voeden, dit betekent de bevoegdheid om beslissingen te nemen over de opvoeding en verzorging van het kind, tot 18 jaar.

Het gezag kan ook worden uitgeoefend door een ouder en een niet-ouder samen (bijvoorbeeld de partner van een ouder). Dit wordt gezamenlijk gezag genoemd. Als ouders scheiden behouden zij in principe beiden het gezag over de leerling. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent wordt dit voogdij genoemd.

De school gaat er van uit dat beide ouders het gezag hebben. Indien dit niet het geval is dan wordt aan de verzorgende ouder (de ouder waar de leerling de meeste tijd verblijft) verzocht het ondertekende convenant of gerechtelijke uitspraak als bewijs te tonen aan de directeur van de school.

Definitie echtscheiding

Twee mensen die voorheen een duurzame relatie hadden, verbreken deze. Het maakt in dit kader geen verschil of het gaat om gehuwden of samenwonenden, ook de geaardheid is niet van belang.

Protocol

1. De school informeren over de scheiding

Een van de ouders informeert de leerkracht over de echtscheiding.

2. Informatievoorziening aan gescheiden ouders

De informatievoorziening van de school betreffende de leerling geldt voor beide ouders, ook als zij niet samenwonen. Uitgangspunt daarbij is de wettelijke verplichting zoals die in art 1:377 c van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd. Informatie over de leerling zal niet aan anderen dan aan ouders (volgens art., 1:377 c van het Burgerlijke Wetboek) worden verstrekt. Uitzonderingen op die regel gelden onder andere voor instanties zoals Veilig Thuis.

3. De niet met het gezag belaste ouder

De school hanteert de wettelijke regeling omtrent informatievoorziening betreffende de leerling. Als ouders scheiden behouden zij beiden het gezag over de leerling, mits ze het van te voren ook hadden. Indien ouders niet beide het gezag houden wordt de verzorgende ouder gevraagd om daar wettelijke bewijsstukken van te overhandigen opdat de school aan haar verplichtingen kan voldoen. De met gezag belaste ouder heeft een informatieplicht naar de ouder die geen gezag heeft, zo ook over schoolzaken. Uitgangspunt is de wettelijke verlichting zoals die in art. 1:377 c van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd. Uitzonderingen op die regel gelden onder andere voor instanties zoals Veilig Thuis.

Indien er sprake is van een niet met het gezag belaste ouder kan deze een schriftelijk verzoek tot informatieverstrekking indienen gericht aan de directie van de school. Het moet dan om concrete vragen over de leerling gaan. Vanuit de school wordt alleen concrete relevante informatie verstrekt die de gezaghebbende ouder ook ontvangt en die niet in strijd is met het belang van de leerling. Indien de rechter besloten heeft tot ontheffing van informatieplicht verstrekt de school geen informatie aan de niet gezagdragende ouder.

Het bovenstaande is ook van toepassing voor de personen in situatie E, F, I en J beschreven in het schema in de bijlage.

4. Vragenlijst

Op het moment dat ouders aangeven dat ze zijn gescheiden (bij aanname leerling) of gaan scheiden ontvangen ze een vragenlijst van de leerkracht. Het doel van de vragenlijst is praktische informatie verkrijgen over de wijze waarop ouders hun ouderschap na de scheiding hebben geregeld. Dit om misverstanden te voorkomen en zicht te krijgen op de mogelijke gronden om één van de ouders geen informatie te verstrekken over de leerling (binnen het kader van art. 1:377 c van het Burgerlijk Wetboek) of om ernstige complicaties (zoals bijvoorbeeld het meenemen van de leerling uit de school, tegen de gemaakte afspraken of rechterlijke uitspraken in) te voorkomen. Voor de begeleiding van de leerling is het van belang dat alle relevante wijzigingen die nadien plaatsvinden, door de ouder aan de leerkracht worden gecommuniceerd. Indien ouders de school niet op de hoogte brengen van de wijzigingen gaat de school er redelijkerwijs van uit dat de oude situatie nog geldt.

5. Halen en brengen

Ouders vullen op de vragenlijst in, eventueel ook door wie de leerling per dag gebracht en gehaald wordt. Leerkrachten houden zich aan deze lijst. Indien er wijzigingen zijn over het ophalen van de leerling wordt de leerkracht daarover door de verzorgende ouder geïnformeerd. Komt iemand anders dan op de lijst staat de leerling halen, zal de leerkracht telefonisch contact opnemen met de verzorgende ouder. Na toestemming van de verzorgende ouder, wordt de leerling meegenomen. Bij co-ouderschap is er sprake van 2 verzorgende ouders. Stel dat de andere ouder met gezag de leerling komt ophalen, tegen de afspraak in, dan moet je de leerling meegeven. Neem hierover contact op met de andere ouder.

6. Ouderavonden

In principe nodigt de school beide ouders die gezag hebben uit voor ouderavonden of voor gesprekken over de leerling. Het blijft echter de verantwoordelijkheid van de verzorgende ouder, de andere ouder daarvan op de hoogte te stellen. Indien één van de ouders geen gezamenlijk gesprek wil, kan hij of zij in uitzonderlijke gevallen verzoeken om een individueel gesprek. Dit kan aangegeven worden op de vragenlijst.

7. Correspondentie

Gezaghebbende ouders: Correspondentie is gericht aan beide met gezag belaste ouders. De correspondentie moet verstuurd worden aan beide ouders. Zo worden er 2 accounts voor de oudercommunicatie-app en ouderportaal aangemaakt. Het is de verantwoordelijkheid van de school om beide ouders in te lichten en dus beide ouders eventueel uit te nodigen.

Indien dit niet mogelijk is kan als uitzondering met de school gezamenlijk een afspraak worden gemaakt over een andere manier van informatievoorziening. Eén-ouder gezag: Bij één-ouder gezag is het de verantwoordelijkheid van de gezaghebbende ouder om de niet gezaghebbende ouder op de hoogte te stellen.

8. Onderlinge problemen tussen ouders

De school is primair gericht op begeleiding van de kinderen, waarbij onder meer veiligheid en rust van de leerling gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op de school of via school beslechten. Leerkrachten gaan geen gesprek aan met ouders over de echtscheiding. Indien het in het belang van de leerling is, gaat men wel in gesprek met de ouders, met als doel, verbetering van het welbevinden van de leerling. Op het moment dat de leerling gebracht wordt kan de ouder informatie over het welzijn van de leerling mondeling aan de leerkracht doorgeven. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat op dat moment wordt gesproken over de echtscheiding of de ex-partner. Indien dit wel gebeurt, zal de leerkracht het gesprek afbreken. Bij een dreigend conflict tussen ouders dat het welbevinden van de leerling schaadt, zal de school daarover met u in gesprek gaan.

9. Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van de leerling voor ogen en neemt een neutrale positie in. Het welzijn van de leerling staat voor de school altijd voorop. De school onthoudt zich van betrokkenheid bij conflicten tussen de ex-partners en doet geen uitspraken. Zij richt zich primair op haar pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid jegens de leerling.

10. Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van de leerling opgeeft. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dat is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend. De school zal de leerling alleen inschrijven onder een andere naam dan de officiële, nadat de rechter in de geslachtsnaamwijziging heeft toegestemd en zij een kopie van het officiële document daaromtrent heeft ontvangen.

Conclusie

Het welzijn van de leerling staat voor de school altijd voorop. Hoe duidelijker de informatie die de school heeft over kinderen en hun gescheiden ouders, des te beter kunnen leerkrachten en andere betrokkenen inspelen op eventuele problemen of veranderingen. Ouders kunnen daar goed bij helpen door de vragenlijst in te vullen. Zo kunnen misverstanden voorkomen worden.

Bijlage schema

Hieronder vindt u een schema waarin de soorten verbintenissen tussen ouders zijn omschreven. U kunt zo gemakkelijk zien welke ouder recht heeft op welke informatie.

	Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie (zie ook punt 3 protocol)
A	Ouders die met elkaar zijn getrouwd; voor beide ouders geldt:	X	
B	Ouders die zijn gescheiden; Voor beide ouders geldt:	X	
C	Ouders die hun partnerschap hebben laten registreren	X	
D	Ouders die niet met elkaar zijn getrouwd, maar via goedkeuring van de rechtbank het gezamenlijk gezag uitoefenen	X	
E	Ouder die niet met het gezag is belast		X artikel 1:377c BW
F	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend, niet ingeschreven in gezagsregister; voor vader geldt:		X artikel 1:377c BW
G	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend en ingeschreven in gezagsregister; voor beide ouders geldt:	X	
H	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, ingeschreven in gezagsregister; voor beide ouders geldt:	X	
I	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend door vader, maar niet ingeschreven in het gezagsregister; voor vader geldt:		X artikel 1:377c BW
J	Ouders beide uit de ouderlijke macht gezet, kind is onder voogdij geplaatst; voor beide ouders geldt:		X artikel 1:377c BW
K	Voogd	X	
L	Biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend	---	---